

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Ciencias da Ocupación e Fundamentos de Terapia Ocupacional	Código	653G01109	
Titulación	Grao en Terapia Ocupacional			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6.5
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Rosende Celeiro, Iván de	Correo electrónico	ivan.de.rosende.celeiro@udc.es	
Profesorado	Dacuña Vázquez, Inés Nieto Riveiro, Laura Rivas Quarneti, Natalia Yanaina Rosende Celeiro, Iván de Talavera Valverde, Miguel Angel Veiga Seijo, Silvia Viana Moldes, Ines	Correo electrónico	ines.vazquez3@udc.es laura.nieto@udc.es natalia.rivas.quarneti@udc.es ivan.de.rosende.celeiro@udc.es miguel.angel.talavera.valverde@udc.es silvia.veiga.seijo@udc.es ines.viana@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta asignatura pretende o desenvolvemento das competencias que permitan ó alumnado comprender e aplicar os coñecementos relacionados coa Terapia Ocupacional. Descriptor: Coñecemento dos fundamentos teóricos e principios filosóficos, modelos, metodoloxías, técnicas e avaliacións de Terapia Ocupacional necesarios para recoñecer e interpretar os procesos de función-disfunción ocupacional.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Explicar la relación entre el funcionamiento ocupacional, la salud y el bienestar.
A2	Explicar los conceptos teóricos que sostienen la terapia ocupacional, expresamente la naturaleza ocupacional de los seres humanos y su funcionamiento a través de las ocupaciones.
A8	Uso profesional y ético del razonamiento efectivo en todas las partes del proceso de terapia ocupacional.
A9	Utilizar el potencial terapéutico de la ocupación a través del uso de la actividad y el análisis y síntesis ocupacional.
A12	Colaborar con comunidades para promover la salud y el bienestar de sus miembros mediante la participación en la ocupación.
A13	Buscar activamente, evaluar críticamente y aplicar los rangos de información y de evidencia para asegurar que la práctica es actualizada y relevante al cliente.
A19	Apreciar y respetar las diferencias individuales, creencias culturales, costumbres y su influencia sobre la ocupación y la participación.
A20	Preparar, mantener y revisar la documentación de los procesos de terapia ocupacional.
A25	Identificar la necesidad de investigar y buscar publicaciones relacionadas con la ocupación, la terapia ocupacional y/o la ciencia ocupacional y formular preguntas de investigación relevantes.
A26	Demostrar habilidades en la propia búsqueda, el examen crítico y la integración de la literatura científica y otra información relevante.
A27	Entender, seleccionar y defender diseños de investigación y métodos apropiados para la ocupación humana, considerando los aspectos éticos.
A28	Interpretar, analizar, sintetizar y criticar los hallazgos de investigación.
A29	Desarrollar el conocimiento de ocupación y de la práctica de la terapia ocupacional.
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamiento crítico, lógico y creativo.
B4	Trabajar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Trabajar de forma colaborativa.

B8	Capacidad de análisis y de síntesis.
B9	Capacidad de aplicar los conocimientos a la práctica.
B10	Conocimientos básicos de la profesión.
B12	Conocimientos generales básicos sobre el área de estudio.
B13	Resolución de problemas.
B14	Habilidades interpersonales.
B15	Capacidad para comunicarse con personas no expertas en la materia.
B16	Habilidad para trabajar de manera autónoma.
B23	Capacidad de aprender.
B24	Habilidades de gestión de la información (habilidad para buscar y analizar información proveniente de diversas fuentes).
B25	Capacidad de crítica y autocrítica.
B26	Capacidad para adaptarse a nuevas situaciones.
B29	Trabajo en equipo.
B31	Apreciación de la diversidad y de la multiculturalidad.
B36	Preocupación por la calidad.
B37	Motivación.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, en las lenguas oficiales de la comunidad autónoma.
C2	Dominar la expresión y la comprensión de forma oral y escrita de un idioma extranjero.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.
C7	Asumir como profesional y ciudadano la importancia del aprendizaje a lo largo de la vida.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecementos e capacidades para aplicar a teoría e a práctica de Terapia Ocupacional.	A1	B1	C1
	A2	B3	C4
	A8	B4	C7
	A9	B5	
	A19	B8	
	A20	B10	
	A29	B12	
		B13	
		B14	
		B23	
		B25	
		B26	
		B29	
		B31	
		B36	
		B37	
Coñecemento e capacidade para aplicar a Ciencia Ocupacional dentro do contexto da Terapia Ocupacional.	A1	B3	C1
	A2	B4	C4
	A9	B9	C7
	A19	B10	
	A20	B12	
		B23	
		B24	
		B31	

Coñecemento e capacidade para empregar a Ciencia Ocupacional nun contexto interdisciplinar	A1	B3	C1
	A12	B4	C2
	A13	B5	C4
	A19	B8	C7
	A25	B9	
	A26	B12	
	A27	B13	
	A28	B14	
		B15	
		B16	
		B23	
		B24	
		B25	
		B26	
		B29	
	B31		

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1.- A competencia da Terapia Ocupacional.	A ocupación A actividade Visión de diversos autores sobre a ocupación e a actividade desde Terapia Ocupacional
Tema 2.- Ocupación versus Actividade.	Terminoloxía ENOTHE e outras: definición e características. A Ocupación en Terapia Ocupacional Actividade como terapia. Demandas da actividade Utilización e coidado dos obxectos, ferramentas e materiais Aproximación ao análise terapéutico da actividade
Tema 3.- Marco de Traballo para a práctica da Terapia Ocupacional: dominio e proceso.	Conceptualización xeral Definición dos contextos ocupacionais e contornos do usuario: cultural, social, personal, temporal, espiritual, físico y virtual Definición das áreas de desempeño ocupacional: Actividades da Vida Diaria, Actividades Instrumentais da Vida Diaria, Traballo, Educación, Xogo, Ocio, Participación Social, Descanso e Soño. Definición das habilidades do desempeño ocupacional Estudio dos contextos, áreas e habilidades de desempeño ocupacional a través del proceso vital do ser humano Características do usuario e a súa relación coa CIF
Tema 4.- Modelos propios de Terapia Ocupacional.	Contextualización de Marcos versus Modelos. Definicións e Principais autores do Modelos de TO Características e aplicación en terapia ocupacional dos Modelos máis relevantes na práctica da Terapia Ocupacional: - Modelo Canadiense del desempeño Ocupacional. - Modelo de la Ocupación Humana. - Modelo de la Adaptación a través de la Ocupación. - Modelo Kawa.

Tema 5.- Ciencia da Ocupación.	Definición Características Autores/as principais Proceso histórico da Ciencia da Ocupación Relación da Ciencia da Ocupación coa Terapia Ocupacional Actualidade da Ciencia da Ocupación
Tema 6.- Habilidades básicas do/a terapeuta ocupacional	Aproximacións ás habilidades do profesional de Terapia Ocupacional.
Tema 7.- Funcións e roles do/a terapeuta ocupacional	Aproximacións ós diversos ámbitos de traballo do terapeuta ocupacional.
Tema 8.- Relación terapéutica	Definición Organización da relación terapéutica Consideracións relevantes Tipos de Relación terapéutica terapeuta ocupacional ? usuario/a ? familia Relación terapéutica terapeuta ocupacional ? usuario/a ? familia e comunidade
Aproximación aos Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable e Pegada Ecolóxica	Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable Pegada Ecolóxica

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A1 B4 B14 B24 B37 C4	28	14	42
Prácticas de laboratorio	A2 A8 A9 A12 A19 B5 B12 B29 B31 B36	58	29	87
Proba mixta	B9 B13 B23 B25 B26 C1 C7	2	20	22
Lecturas	A2 A1 A9 B12 B23 B24 C2	0	6.5	6.5
Atención personalizada		5	0	5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución de algunhas preguntas dirixidas ao estudantado, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. A clase maxistral é tamén coñecida como ?conferencia?, ?método expositivo? ou ?lección maxistral?. Esta última modalidade sóese reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. Permite adquirir as competencias específicas referenciadas nesta materia.
Prácticas de laboratorio	Metodoloxía que permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións. Permite adquirir as competencias específicas referenciadas nesta materia.

Proba mixta	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación. Permite adquirir as competencias específicas referenciadas nesta materia
Lecturas	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se seleccionaron como fonte de profundización nos contidos traballados. As lecturas seleccionadas tratan sobre contidos aplicables á intervención profesional obxecto desta materia. Permite adquirir as competencias xenéricas asignadas a esta materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada farase, globalmente, mediante titorías personalizadas directas e virtuais, individuais e grupais. O horario será consensuado coa Profesora.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Prácticas de laboratorio	A2 A8 A9 A12 A19 B5 B12 B29 B31 B36	Metodoloxía que permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións. A avaliación desta metodoloxía contemplará o traballo realizado nas actividades de aprendizaxe e servizo, as lecturas e a recensión.	20
Proba mixta	B9 B13 B23 B25 B26 C1 C7	Proba que integra preguntas tipo de probas de ensaio e preguntas tipo de probas obxectivas. En canto a preguntas de ensaio, recolle preguntas abertas de desenvolvemento. Ademais, en canto preguntas obxectivas, pode combinar preguntas de resposta múltiple, de ordenación, de resposta breve, de discriminación, de completar e/ou de asociación.	70
Sesión maxistral	A2 A1 B4 B14 B24 B37 C4	Exposición oral complementada con el uso de medios audiovisuales y la introducción de algunas preguntas dirigidas a los estudiantes, con la finalidad de transmitir conocimientos y facilitar el aprendizaje. La clase magistral es también conocida como ?conferencia?, ?método expositivo? o ?lección magistral?. Esta última modalidad se suele reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasiones especiales, con un contenido que supone una elaboración original y basada en el uso casi exclusivo de la palabra como vía de transmisión de la información a la audiencia. Permite adquirir las competencias específicas y nucleares referenciadas en esta asignatura.	5
Lecturas	A2 A1 A9 B12 B23 B24 C2	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se seleccionaron como fonte de profundización nos contidos traballados. As lecturas seleccionadas tratan sobre contidos aplicables á intervención profesional obxecto desta materia. Permite adquirir as competencias xenéricas asignadas a esta materia.	5

Observacións avaliación

Para superar a materia o alumnado deberá participar activamente nas metodoloxías propostas e entregar todos os traballos solicitados.

- É preciso aprobar a proba mixta (3.5 sobre 7 puntos) e caso contrario non se fará media coas demais metodoloxías propostas.

- As prácticas de laboratorio son obrigatorias. No caso de ausencia non xustificada ás Prácticas de laboratorio, non se poderá superar a materia na segunda oportunidade (xullo), e a/o estudante terase que presentar na seguinte convocatoria, ao tratarse de actividades que, pola súa natureza, non son recuperables na segunda oportunidade (tal e como recollen as Normas de avaliación, revisión e reclamación das cualificacións dos estudos de grao e mestrado universitario da Universidade da Coruña, aprobadas polo Consello de Goberno do 19 de decembro de 2013 e modificadas por última vez no Consello de Goberno do 29 de xuño de 2017).

Os aspectos e criterios que se terán en consideración para avaliar as distintas actividades serán a asistencia, participación e compromiso individual e grupal, a coherencia dos contidos abordados, a expresión oral e escrita e os coñecementos demostrados.

Segundo a norma que regula o réxime de dedicación ao estudo do alumnado de grao na Universidade da Coruña (aprobada no Consello de Goberno do 4/05/2017), cando un(ha) estudante teña recoñecida a súa condición de matrícula a tempo parcial, ten dereito a gozar dun réxime de asistencia a clase de carácter flexible e a solicitar a dispensa académica especial establecida no artigo 4 (apartado 5) da devandita norma, en tanto non afecte negativamente ao proceso de avaliación da/o estudante. A ese efecto, as Comisións Académicas dos diferentes centros da UDC concretan o alcance da citada dispensa. Por tanto, a concesión á solicitude da devandita flexibilidade quedará á expensas da valoración e decisión da Comisión académica do Grao en Terapia Ocupacional, tendo en conta as metodoloxías e criterios de avaliación das materias.

Os sistema de calificaicóns exprésarase mediante calificación numérica de acordo co establecido no art. 5 do Real Decreto 1125/2003 de 5 de setembro (BOE 18 de setembro), polo que se establece o sistema europeo de créditos e o sistema de calificacións nas titulacións universitarias de carácter oficial e validez en todo o territorio nacional. Sistema de calificacións: 0-4.9=Suspenso 5-6.9=Aprobado 7-8.9=Notable 9-10=Sobresaliente 9-10 Matrícula de Honor (Graciable).

Fontes de información

Bibliografía básica	Banyard, P., Cassells, A., Green, P., Hartland, J., Hayes, N., Reddy, P. (1995). Introducción a los procesos cognitivos. Barcelona: Ariel. Blesedell. C y otros. 2005. Terapia ocupacional 10ª ed. Buenos Aires ; Madrid : Médica Panamericana Donna Costa. 2007. Clinical supervision in occupational therapy: a guide for fieldwork and practice. Bethesda: Aota Press. Clark, F. A., Parham, D., Carlson, M. E., Frank, G., Jackson, J., Pierce, D., ? Zemke, R. (1991). Occupational science: academic innovation in the service of occupational therapy?s future. The American Journal of Occupational Therapy: Official Publication of the American Occupational Therapy Association , 45 (4), 300-310. Christiansen , Ch. , Baum, C. Occupational therapy : overcoming human performance. Thorofare : Slack. Cormier, W., Cormier L. 1994: Estrategias de entrevista para terapeutas. Bilbao: Desclée de Brouwer Durante, P., Pedro, P. 1998. Terapia ocupacional en geriatría: principios y práctica. Masson. 1ª ed. Durante, P., et. al. 1998. Terapia ocupacional en salud mental: principios y práctica. Masson. 1ª ed. Duncan, E. A. S. (Ed.). (2012). Foundations for practice in occupational therapy (5ª ed.). Edinburgh: Elsevier. Garcia ?Margallo P. y otros. 2005. El análisis y la adaptación de la actividad en terapia Ocupacional. Madrid: Aytona Gómez Tolón. J. 1997. "Fundamentos Metodológicos de la Terapia Ocupacional". 1ª Ed. Editorial Mira. Zaragoza.. Hagedorn, R. 1993. "Occupational Therapy- Foundations for Practice. Models, frames of reference and core skills". 1ª Reimp. Editorial Churchill Livingstone. New York. Hocking, C., Jones, M., & Reed, K. (2015). Occupational Science Informing Occupational Therapy Interventions. En I. Söderback (Ed.), International Handbook of Occupational Therapy Interventions (pp. 127-134). Springer International Publishing. Recuperado a partir de http://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-08141-0_9Hopkins, H. L., y Smith, H. D. 1998. Willard & Spackman: Terapia Ocupacional. Panamericana.. Hopkins. H.L., Smith, H.D. 2006. "Terapia Ocupacional", 9ª Edición. Editorial Médica Panamericana Madrid, Hussey S. y otros. 2007.Introduction to occupational therapy. St. Louis Missouri: Mosby Elsevier. Kielhofner G. 2006. Fundamentos conceptuales de la terapia ocupacional. 3ª ed. Buenos Aires: Editorial Médica Panamericana.Larson, E., Wood, W., & Clark, F. (2005). Ciencia Ocupacionalesarrollo de la ciencia y la práctica de la ocupación a través de una disciplina académica [Occupational Science: science and professional development through an academic discipline]. En Willard & Spackman, terapia ocupacional (10aed, pp. 15-26). Buenos Aires?; Madrid: Médica Panamericana. Leonardelli, C. A. 1988. The Milwake evaluation of dayly living skills. Thorofare. Slack Inc. MacDonald, E.M. 1979. Terapia ocupacional en rehabilitación. Barcelona: Ed. Salvat. Molineux, M., & Whiteford, G. (2012). Occupational science: genesis, evolution and future contribution. En E. A. S. Duncan (Ed.), Foundations for practice in occupational therapy (5ª ed.). Edinburgh: Elsevier. Pedretti, L.W., Zoltan, B. 1990. "Occupational Therapy. practice skillis for Physical Dysfunction". 3a Ed Editorial C. V. Mosby. Romero A. MorunoP. 2003. Terapia ocupacional. Teoría y Técnicas. Madrid. Masson. Reed, K. 1992. "Models of Practice in Occupational Therapy". 3a ed. Editorial Williams and Wilkins. Sánchez, L. 1996. Manual de técnicas Grupales de comunicación y Creatividad para terapeutas ocupacionales. APETO: Madrid Trombly, C.A. 1995. Terapia ocupacional para enfermos incapacitados físicamente. México: La Prensa Médica Mexicana.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Bases Históricas e Documentación en Terapia Ocupacional/653G01108

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Estancias Prácticas I/653G01110

Materias que continúan o temario

Procesos de Terapia Ocupacional/653G01204

Observacións

1.- Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sostible e cumprir cos obxectivos estratéxicos 1 e 2 do "IV Plan de Acción do Programa Green Campus FCS (2020-2022)", os traballos documentais que se realicen nesta materia:a.- Na súa maioría se solicitarán en formato virtual e soporte informático.b.- De realizarse en papel:- Non se empregarán plásticos.- Realizaranse impresións a dobre cara.- Empregarase papel reciclado.- Evitarase a impresión de borradores.2.- A docente responsable resérvase a posibilidade de realizar algún cambio na avaliación ou outros aspectos da materia que serán notificados aos estudantes coa suficiente antelación. No caso de que exista unha situación de confinamento aplicarase o Plan de Contixencia.3.- Durante o período lectivo da materia, e sen que supoña unha alteración na asistencia do alumnado a outras actividades académicas, poderán programarse seminarios ou obradoiros de carácter optativo para afondar en certos contidos e técnicas moi específicas que complementan o desenvolvemento da materia.4. "A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación implicará directamente a cualificación de suspenso '0' na materia na convocatoria correspondente, invalidando así calquera cualificación obtida en todas as actividades de avaliación de cara a convocatoria extraordinaria".

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías